

Converses de bar

Si ens deixessin hi hauria moltes coses que es resoldrien en les converses de cafè o, si més no, que es debatrien i es dialogarien en ambients distesos, amb les cames creuades i sense sabates. Hi ha molts *brainstormings* encoberts entre birres de divendres a la nit, i molts *plannings* mentals i estructurals que aconsegueixen fer encaixar les peces dels trencaclosques entremig de cafès de mitja tarda o suc de préssec. Només els que hem compartit aquests moments de filosofia i teories kafkianes sabem que ens coneixem des de la base, ideològicament parlant. El poder del diàleg pel diàleg, sense cap altre objectiu, ens defineix i ens delata.

D'un temps cap aquí, quan una escolta les notícies s'adona que dins de tots els conflictes hi destaca una constant que sobresurt i que es repeteix en la majoria: la incapacitat d'entendre'ns i dialogar entre nosaltres, l'art de no restar callats ni quan sabem, de sobres, que allò que direm no és, ni de tros, més important que el silenci. O, fins i tot, la incapacitat de fer front al conflicte, ser valents i encarar-nos a la realitat (pit-i-collons). I això, si hi poses un dinar, un càrrec i una taula de despatx pel mig sembla que encara s'accentua. Entre amics, amb tovallons de paper (com en algunes grans fites històriques) tot es veu més fàcil o, si més no, amb una voluntat més nítida.

Per això quan, de sobte, topo amb l'anunci promocional de la Via Catalana, aquest en què apareix Quim Monzó i Juanjo Puigcorbó discutits i enemistats, hi veig reflectida, totalment, la idiosincràsia catalana. Dues caricatures exagerades, però reals, de dos personatges; dos pols oposats, amb criteris, gustos, preferències i valors dispars, que, ni s'esforcen ni es desesperen per entendre's i posar-se un al lloc de l'altre. I, de sobte, per circumstàncies vitals han de donar-se la mà. Una mà simbòlica que implica estar units per una causa nacional, molt més important que qui arriba primer a prémer el botó de l'ascensor. I, davant d'això, no els queda més que (això sí, arrufant el nas) encaixar la mà i somriure per la photo finish. Així de senzill. I és que, en el fons, és així de simple entendre's si ens hi veiem forçats. Una empenta, un esforç bilateral, un tots a l'una en causes que ens empenyen a actuar, com la d'aquest 11 de Setembre. Centenars de persones exhaurint samarretes grogues, senyeres i estelades, pintant-se amb els colors que ens identifiquen i donant-se la mà, com si ballessin una sardana, que unís el país de punta a punta, en una xarxa invisible però indivisible. I és així de fàcil com els interessos, els estats emocionals, les condicions socials i els estats civils es difuminen sota una altra realitat instantània que fa que, de sobte, et sentis igual que el del teu costat, desconeixent tot el que us separa.

Sembla fàcil. I, no hauria de ser així de fàcil en la nostra quotidianitat? No hauríem de poder oblidar les diferències irreconciliables per, en molts instants vitals, posar-nos al lloc de qui tenim al nostre davant i intentar entendre'l? Per què ens ho fem tan complicat?

L'altre dia, just en una d'aquestes converses de bar, parlàvem amb un amic de la naturalesa humana. I ell em va dir que, fent balanç de tot el que havia viscut, i tot i que s'havia trobat amb gent que havia actuat amb maldat, encara continuava creient en l'afirmació del filòsof Rousseau, que diu que l'home és bo per naturalesa. Jo el vaig escoltar i, finalment, gairebé sense saber per què vaig dir-li que, sentint-ho molt, i amb tot el dolor del món, jo ja no estava tan segura de creure en aquella afirmació. Aleshores va venir un d'aquests moments que dèiem... dels de divagar i filosofar, sense raó ni objectiu, simplement pel plaer de conversar. I, enmig de tots els mots i les paraules, vaig trobar una resposta a aquest perquè a vegades no ens entenem. I, de fet, la resposta és simple: no ens entenem perquè hem perdut la confiança en els altres i, de retruc, en nosaltres mateixos. Perquè algú, algun dia, ens va ferir de mort i ens va fer perdre la fe en l'espècie humana. Creient que un és un tot. Pel camí, i amb el dolor del soldat que se sent sol i lluny de casa, ens oblidem que, tal com vaig llegir en una revista recentment, "la confiança ni es crea ni es destrueix, es transforma". Per tant, perdem l'esperança sense saber que l'únic que hem de fer és voler curar-nos i tornar a construir. Tornar a confiar.

Per tant, en aquest nou 11 de Setembre i en totes les noves realitats que cada dia ens toca afrontar, potser seria bo tornar a creure en aquesta afirmació de Rousseau, i imaginar que l'home és, de veritat, bo per naturalesa. I, si més no, que hi ha un tant per cent d'homes i dones que lluiten per ser-ho cada dia. I, en aquest tant per cent d'homes i dones és en el que jo crec, en el meu ara i pensant en el meu futur i en el del meu país. Un futur que imagino dialogat, consensuat i empàtic. Un futur que imagino tranquil i en pau i, sobretot, amb llibertat. Una llibertat pura i senzilla que ens permeti ser aquells que vulguem ser, com a individus i com a poble. Jo hi confio.